Punkty szczególne w trójkącie

kółko I LO Białystok
16 stycznia 2012

Twierdzenie 1.1. *Trzy symetralne boków trójkąta przecinają się w jednym punkcie, będącym* środkiem okręgu opisanego *na trójkącie. Punkt ten zwykle oznaczamy O.*

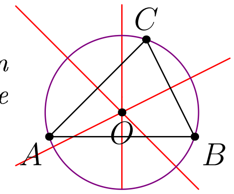

Twierdzenie 1.2. *Trzy środkowe trójkąta przecinają się w jednym punkcie, zwanym* środkiem ciężkości *trójkąta. Punkt ten zwykle oznaczamy M.*

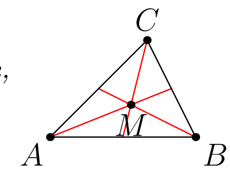

Twierdzenie 1.3. *Trzy dwusieczne kątów trójkąta przecinają się w jednym punkcie, będącym* środkiem okręgu wpisanego *w trójkąt. Punkt ten zwykle oznaczamy I.*

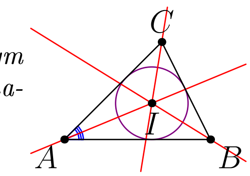

Twierdzenie 1.4. *Trzy wysokości trójkąta przecinają się w jednym punkcie, zwanym* ortocentrum *trójkąta. Punkt ten zwykle oznaczamy H.*

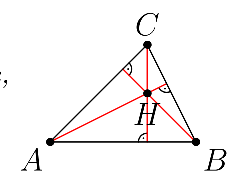

Zadanie 1
Uzasadnij, że jeśli $\triangle ABC$ jest równoboczny, to $I = O = H = M$, gdzie I, O, H, M są punktami szczególnymi $\triangle ABC$ zdefiniowanymi wyżej.

Zadanie 2
W pewnym trójkącie H pokrywa się z O. Udowodnij, że trójkąt ten jest równoboczny.

Zadanie 3
W pewnym trójkącie I pokrywa się z O. Udowodnij, że trójkąt ten jest równoboczny.

Zadanie 4
Niech A_1, B_1, C_1 oznaczają odpowiednio środki boków BC, CA, AB trójkąta $\triangle ABC$. Który z punktów szczególnych $\triangle ABC$ jest równy środkowi ciężkości $\triangle A_1B_1C_1$ a który jest równy ortocentrum $\triangle A_1B_1C_1$?

Zadanie 5
Niech $\triangle ABC$ będzie trójkątem.

Niech H_A, H_B, H_C będą przecięciami wysokości opuszczonych z A, B, C z bokami BC, CA, AB odpowiednio. Uzasadnij, że wysokości $\triangle ABC$ są dwusiecznymi trójkąta $\triangle H_AH_BH_C$ i wywnioskuj, że H jest środkiem okręgu wpisanego w $H_AH_BH_C$.

Zadanie ⋆ 6
Niech $\triangle ABC$ będzie trójkątem.

Uzasadnij, że istnieje okrąg styczny do boku AB od zewnątrz oraz do przedłużeń boków CA, CB. Nazywamy go *okręgiem dopisanym* do boku AB trójkąta $\triangle ABC$, a jego środek oznaczamy J_{AB}. Dalej I oznacza środek okręgu wpisanego w $\triangle ABC$, a $J = J_{AB}$.

Przy poniższych podpunktach warto pamiętać o sposobie, w jaki konstruowaliśmy J_{AB} i własnościach dwusiecznych.

1. Udowodnij, że punkty C, I, J są współliniowe.
2. Uzasadnij, że $\sphericalangle IAJ = \sphericalangle IBJ = 90°$.
3. Niech K będzie środkiem odcinka IJ. Wykaż, że A, B, I, J leżą na okręgu o środku w K.
4. Dowiedź, że K leży na okręgu opisanym na $\triangle ABC$, na dwusiecznej kąta $\sphericalangle BCA$ oraz na symetralnej odcinka AB.

Wniosek 1.5. *Dwusieczna kąta $\sphericalangle C$ i symetralna AB przecinają się w punkcie leżącym na okręgu opisanym na $\triangle ABC$.*